

OROZ i OSA

dr farm. Stanisław Piechula

Szanowni Członkowie Śląskiej Izby Aptekarskiej

Decyzją Rady naszej Izby, jak i za zgodą Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej (OROZ) oraz Przewodniczącej Okręgowego Sądu Aptekarskiego (OSA), postanowiliśmy informacyjnie, jak i ku przestrodze, prezentować Członkom naszej Izby prawomocne wyroki Okręgowego Sądu Aptekarskiego w różnych sprawach.

Sprawy takie są wnoszone do Rzecznika przez Radę Izby na wniosek osób, które przysyłają do Izby różne dowody łamania prawa, przez pacjentów aptek, Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego, jak i inne osoby, gdyż sprawę do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej może wnieść każdy.

Każda taka sprawa po rozpatrzeniu przez Rzecznika (jeżeli nie zostanie umorzona) trafia do Okręgowego Sądu Aptekarskiego w celu orzeczenia wnioskowanej kary, którą może być upomnienie (na

1 rok), nagana (na 2 lata), zawieszenie prawa wykonywania zawodu lub jego odebranie.

Ukaranemu przysługuje odwołanie się do Naczelnego Sądu Aptekarskiego, a w sprawach o zawieszenie lub odebranie prawa wykonywania zawodu także dalej do sądu powszechnego.

Przybliżając Państwu prace OROZ i OSA, prezentujemy wybrane orzeczenia OSA.

Zwracam jednak szczególną uwagę na fakt, że z prezentowanych wyroków zostały usunięte dane personalne, jak i inne szczegóły, które mogłyby personalizować sprawę. Zostały one także skrócone oraz częściowo zmienione, jednak starałem się, by pozostało w nich to, z czym moim zdaniem powinni Państwo się zapoznać.

*Prezes Rady ŚIA
dr farm. Stanisław Piechula*

ORZECZENIE

Okręgowy Sąd Aptekarski w Katowicach w składzie następującym ... po rozpoznaniu w dniu ... w Katowicach na rozprawie przy udziale Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej sprawy przeciwko farmaceucie ... obwinionej o to, że:

w miesiącu ... w ... dopuściła do opublikowania i rozpowszechniania magazynu ..., w którym nieuczciwie promowano aptekę ... oraz opublikowano *Regulamin skrócony programu* ..., co stanowi naruszenie art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - *Prawo farmaceutyczne* oraz art. 33 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 4, 5 i 7 *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej*,

orzeka:

1. uznaje obwinioną ... za winną popełnienia zarzucanego jej przewinienia zawodowego, to jest winną naruszenia 55 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - *Prawo farmaceutyczne* oraz art. 33 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 4, 5 i 7 *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej* i za to z mocy art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o *izbach aptekarskich* wymierza jej karę upomnienia;

2. na mocy § 56 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2003 r. w *sprawie postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej farmaceutów* obciąża ukaraną obowiązkiem zwrotu na rzecz Okręgowej Izby Aptekarskiej w Katowicach kosztów postępowania w wysokości 1.290,00 (jeden tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt) złotych.

UZASADNIENIE

W dniu ... do Okręgowego Sądu Aptekarskiego w Katowicach wpłynął wniosek Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o ukaranie ..., obwinionej o to, że w ... dopuściła do opublikowania i rozpowszechniania magazynu ..., w którym nieuczciwie promowano Aptekę ... oraz opublikowano *Regulamin skrócony programu* ..., to jest o naruszenie art. 55 ust. 2 *Prawa farmaceutycznego* oraz art. 33 ust. 1 oraz

ust. 2 pkt 4, 5 i 7 *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej*.

W toku postępowania Okręgowy Sąd Aptekarski ustalił następujący stan faktyczny: ... jest kierownikiem ...

W miesiącu ... ukazał się powszechnie dostępny magazyn ... wydany przez W magazynie tym, na stronie ..., zamieszczono ogłoszenie o cenach leków obowiązujących w miesiącu ... w Aptece... . Ogłoszenie to zawierało zwroty: „*UWAGA! Ceny miesiąca*”, „*Przedstawiamy Państwu najnowszą promocję leków*”, „*nasze ceny są wyjątkowo niskie*”, „*Przekonaj się, że u nas jest naprawdę tanio!*”, a także ceny porównawcze określone jako „*cena rynkowa*”. Na ostatniej stronie magazynu zamieszczony został *Regulamin skrócony programu*

Zgodnie z zasadami programu ... każdy pacjent, który dokonał zakupu produktów leczniczych i wyrobów medycznych w Aptece ... na kwotę co najmniej ..., otrzymywał jeden punkt potwierdzany przez przybicie pieczętki Apteki na kuponie promocyjnym. Kupony były ogólnodostępne dla pacjentów w Aptece Za określoną ilość zebranych punktów pacjent otrzymywał w Aptece ... nagrodę, wybraną przez siebie spośród udostępnianej listy produktów użytkowych i gospodarstwa domowego. Nagrody były również udostępniane pacjentom do odbioru w siedzibie ...

Mgr ... przyznała, że w kierowanej przez nią Aptece ... był realizowany program Jednocześnie obwiniona zaznaczyła, iż nie miała żadnego wpływu na realizację programu, w szczególności nie miała wpływu na zatrudniony w aptece personel, który w tym zakresie wykonywał jedynie polecenia współwłaściciela Apteki ..., będącego równocześnie ...

Okręgowy Sąd Aptekarski dał wiarę wyjaśnieniom obwinionej ..., jak również zeznaniom przesłuchanego w sprawie świadka Okręgowy Sąd Aptekarski uwzględnił także zebrane w sprawie dowody w postaci dokumentów.

Okręgowy Sąd Aptekarski
zważył, co następuje:

Stosownie do art. 88 ust. 5 pkt 1 *Prawa farmaceutycznego* osobą odpowiedzialną za udzielanie informacji o produktach leczniczych jest kierownik apteki. Dla istnienia odpowiedzialności kierownika apteki w tym zakresie nie ma przy

tym znaczenia, czy kierownik jest jednocześnie właścicielem apteki, czy też kieruje nią w ramach obowiązków pracowniczych. Należy przy tym zaznaczyć, że - w związku z szerokim ujęciem pozycji kierownika w aptece, określonym w art. 88 ust. 5 pkt 1 *Prawa farmaceutycznego* - kierownik apteki w zakresie swoich obowiązków winien być utożsamiany z kierownikiem zakładu pracy w rozumieniu *Kodeksu pracy* („do zadań kierownika należy organizacja pracy w aptece”). W Aptecie ... w miesiącu ... odpowiedzialność za organizowanie pracy w tejże Aptecie oraz za udzielanie informacji o produktach leczniczych spoczywała na mgr ...

W ocenie Okręgowego Sądu Aptekarskiego, udzielanie informacji o produktach leczniczych zawiera w sobie pojęcie reklamy produktów leczniczych. Świadczy o tym jednoznacznie treść art. 52 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 *Prawa farmaceutycznego*. Tym samym odpowiedzialność kierownika apteki obejmuje swoim zakresem także reklamę produktów leczniczych oferowanych do sprzedaży w kierowanej przez niego aptecie.

Okręgowy Sąd Aptekarski podzielił ocenę Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej co do charakteru ogłoszenia zamieszczonego w magazynie ..., kierowanym do publicznej wiadomości. Użycie w ogłoszeniu zwrotów: „*UWAGA! Ceny miesiąca*”, „*Przedstawiamy Państwu najnowszą promocję leków*”, „*nasze ceny są wyjątkowo niskie*”, „*Przekonaj się, że u nas jest naprawdę tanio!*”, a także cen porównawczych określonych jako „*cena rynkowa*”, bez wątpienia miało na celu zwiększenie sprzedaży produktów leczniczych w Aptecie ..., a następnie ich konsumpcji. W konsekwencji, działania te muszą być uznane za reklamę w rozumieniu art. 52 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 *Prawa farmaceutycznego*, a ocena ich legalności może zostać dokonana przez pryzmat zarówno przepisów *Prawa farmaceutycznego*, jak i *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej*.

Okręgowy Sąd Aptekarski podzielił stanowisko Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w kwestii naruszenia art. 55 ust. 2 *Prawa farmaceutycznego*. Przepis ten wprost zakazuje prowadzenia reklamy polegającej na oferowaniu lub obiecywaniu jakichkolwiek korzyści w sposób pośredni lub bezpośredni, w zamian za dostarczanie dowodów, że doszło do nabycia produktu leczniczego. W ocenie Sądu istota programu ... sprowadzała się do bezpośredniego oferowania

pacjentom korzyści (w postaci przedmiotów użytkowych i gospodarstwa domowego) w zamian za dostarczanie dowodów potwierdzających nabycie produktów leczniczych (kupon promocyjny opatrzony określoną liczbą pieczętek Apteki ..., przy czym pieczątki te były przybijane po dokonaniu przez pacjenta zakupu w aptecie na kwotę ... złotych lub jej wielokrotności). Tym samym, program ... był ewidentnie sprzeczny z art. 55 ust. 2 *Prawa farmaceutycznego*.

Mgr ... przyznała, iż wiedziała o istnieniu programu ..., była świadoma jego funkcjonowania w Aptecie ... i godziła się na to, dopuszczając do opublikowania i rozpowszechniania w miesiącu ... magazynu ..., w którym opublikowano *Regulamin skrócony programu* Będąc tego świadoma, jak również znając stanowisko organów Okręgowej Izby Aptekarskiej w przedmiocie reklamy, obwiniona nie wyrażała sprzeciwu wobec przedmiotowego programu nie tylko wobec właściciela Apteki, ale również wobec pracowników, podległych jej jako kierownikowi odpowiedzialnemu za organizację pracy w Aptecie. W ocenie Okręgowego Sądu Aptekarskiego okoliczności te wskazują, iż obwiniona dopuściła się naruszenia art. 55 ust. 2 *Prawa farmaceutycznego* w zamiarze ewentualnym.

Dla legalności reklamy wystarczy ustalenie, że nie narusza ona przepisów powszechnie obowiązujących. Jednocześnie farmaceuci, poza tego rodzaju przepisami, związani są również *Kodeksem Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej*, którego postanowienia przesadzają, czy określona działalność jest zgodna m.in. z dobrymi obyczajami oraz zasadami uczciwej konkurencji w prowadzeniu apteki.

W ocenie Okręgowego Sądu Aptekarskiego Apteka ... była promowana w sposób sprzeczny z dobrym obyczajem aptekarskim (art. 33 ust. 2 pkt 4 *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej*). Dla prowadzenia promocji w sposób zgodny z takim obyczajem, niezbędnym byłoby ustalenie przez właścicieli apteki ..., jakie sposoby promowania aptek są stosowane na danym obszarze. Pojęcie dobrego obyczaju aptekarskiego jest bowiem pojęciem subiektywnym, którego nie sposób oceniać w oderwaniu od wyobrażenia przyjętego przez określone środowisko farmaceutów. Z tego też względu, w swojej ocenie Okręgowy Sąd Aptekarski uwzględnił stanowisko zarówno farmaceutów i właścicieli aptek na terenie ..., wśród których ukazanie się

magazynu ... (w którym promowano Aptekę ...) wywołało gwałtowny sprzeciw, jak również organów Okręgowej Izby Aptekarskiej, negatywnie oceniającej tego rodzaju działalność promocyjną. W konsekwencji, Okręgowy Sąd Aptekarski uznał, że dobry obyczaj aptekarski został w przedmiotowej sprawie naruszony.

Przedmiotowe przewinienie zawodowe zasadnie zostało przypisane mgr ..., mimo iż nie była ona właścicielką Apteki Jakkolwiek art. 33 ust. 2 pkt 4 *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej* odnosi się do promowania przez aptekarza „swojej” apteki, to w ocenie Okręgowego Sądu Aptekarskiego znajduje on zastosowanie do każdego farmaceuty zatrudnionego w konkretnej aptece, a nie tylko do jej właściciela. *Kodeks Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej* posługuje się określeniem „swoja” apteka, co należy odnosić do utożsamiania się farmaceuty z apteką, w której jest zatrudniony. W *Kodeksie* nie zastosowano natomiast pojęcia „własnej” apteki, które zawęziłoby tym samym krąg osób związanych dyspozycją omawianego postanowienia *Kodeksu*. Z tego też względu oba pojęcia nie mogą być uznane za synonimiczne.

Okręgowy Sąd Aptekarski uznał również, że w ogłoszeniu zamieszczonym w magazynie ... użyto określeń nieuczciwie zachwalających Aptekę ... (art. 33 ust. 2 pkt 5 *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej*). Okręgowy Sąd Aptekarski stanął na stanowisku, iż wyrażenia: „*UWAGA! Ceny miesiąca*”, „*Przedstawiamy Państwu najnowszą promocję leków*”, „*nasze ceny są wyjątkowo niskie*”, „*Przekonaj się, że u nas jest naprawdę tanio!*”, a także zamieszczenie cen porównawczych określonych jako „*cena rynkowa*”, noszą znamiona określeń porównawczych analogicznych do „*najtańsze*”, czy „*jedynie u nas*” (wprost zakazanych przez *Kodeks*). Wyrażenia zawarte w ogłoszeniu mają bowiem niewątpliwie na celu skłonienie pacjentów do dokonania porównania z cenami w innych aptekach.

Także i to przewinienie zawodowe słusznie zostało przypisane obwinionej. Jakkolwiek art. 33 ust. 2 pkt 5 *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej* zakazuje nieuczciwego zachwalania prowadzonej działalności, to zakaz ten nie został ograniczony do działalności prowadzonej na własny rachunek. Tym samym zabronione jest także nieuczciwe zachwalanie

przez farmaceutę działalności prowadzonej przez inną osobę (fizyczną lub prawną).

W ocenie Okręgowego Sądu Aptekarskiego, informacje zawarte w magazynie ... sugerują, że akcja promocyjna prowadzona w ... w Aptecę ... była wyrazem działań traktujących produkty lecznicze wyłącznie jak towar handlowy (art. 33 ust. 2 pkt 7 *Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej*). Dowodem tego są przede wszystkim zeznania właściciela apteki ..., z których wynika, iż traktował on pacjenta jako klienta, a produkty lecznicze jako towar, którego sprzedaż jedynie powiększa obroty. Świadek wprost przyznał, że *Regulamin skrócony programu* ... został opracowany przez prawników, ekonomistów, księgowych, specjalistów z zakresu zarządzania, marketingu i reklamy oraz wspólników prowadzących apteki. Natomiast na żadnym etapie opracowywania *Regulaminu* nie brali udziału farmaceuci, w szczególności obwiniona mgr ... - jako kierownik Apteki z mocy ustawy odpowiedzialna za udzielną informację o produktach leczniczych, w tym za ich reklamę. W tym stanie rzeczy, Okręgowy Sąd Aptekarski podzielił stanowisko lokalnego środowiska farmaceutycznego, które trafnie określiło działania podejmowane w celu promowania Apteki ..., jako „systemy zwiększania sprzedaży wykorzystywane w handlu detalicznym” i czynienie „z aptekarza komiwojażera”.

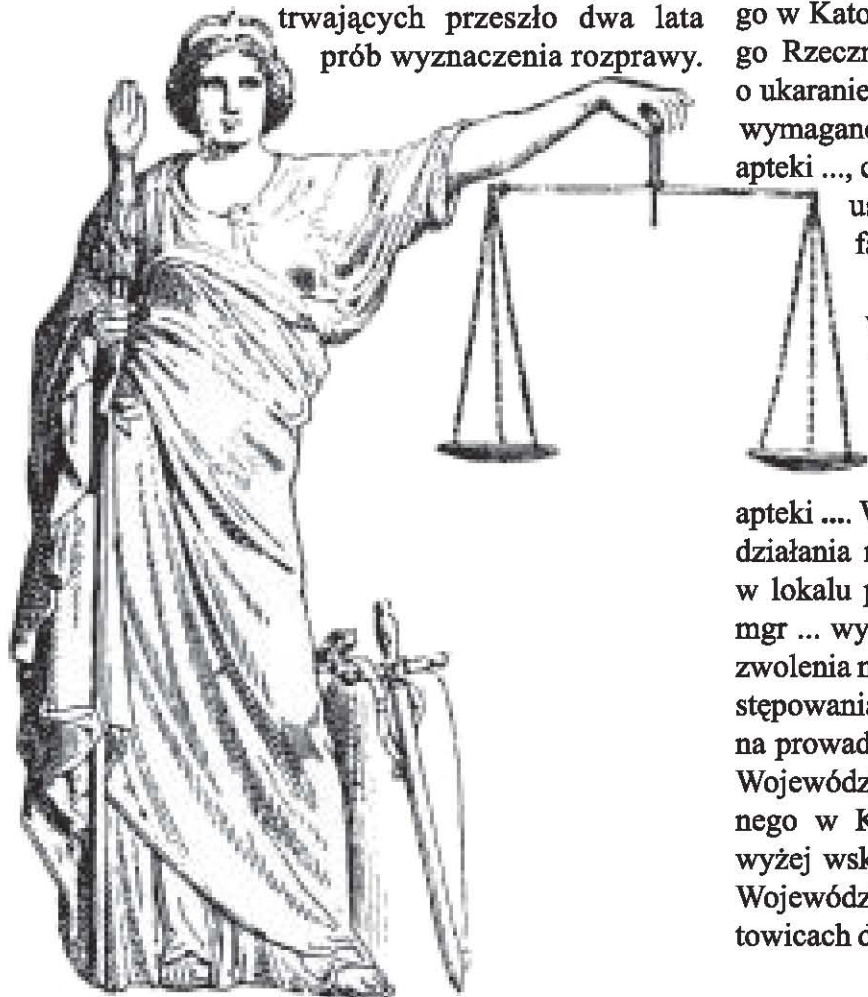
Okręgowy Sąd Aptekarski podzielił również stanowisko Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, w myśl którego działania podjęte z naruszeniem art. 55 ust. 2 *Prawa farmaceutycznego* są wyrazem nieuczciwej konkurencji w prowadzeniu apteki przejawiającej się w promowaniu apteki w sposób sprzeczny z dobrym obyczajem aptekarskim oraz stosowaniem metod marketingu traktujących lek jako towar handlowy. W konsekwencji, uznać należy, iż obwiniona dopuściła się zarzucanego jej przewinienia zawodowego.

Mając na uwadze powyższe Okręgowy Sąd Aptekarski uznał obwinioną mgr ... za winną popełnienia zarzucanego jej przewinienia zawodowego i za to z mocy art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. *o izbach aptekarskich* wymierzył jej karę upomnienia. Kara ta odzwierciedla charakter naruszonych przez obwinioną przepisów, a w szczególności brak ze strony obwinionej wpływu na to co dzieje się w kierowanej przez nią Aptecę ...

oraz fakt, iż pozwoliła ona właścicielowi Apteki narzucić sobie wszelkie decyzje odnośnie funkcjonowania Apteki, w tym również i te, które z mocy ustawy należą do kompetencji kierownika apteki.

O kosztach postępowania Okręgowy Sąd Aptekarski orzekł na podstawie § 56 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej farmaceutów.

Okręgowy Sąd Aptekarski zaznacza, iż przedmiotowe orzeczenie wydane zostało na rozprawie w dniu ... pomimo nieobecności ..., jak również jej obrońcy. Stosownie bowiem do § 29 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej farmaceutów, nieusprawiedliwione niestawienie obwinionego lub jego obrońcy na rozprawie nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy, chyba że sąd uzna ich obecność za konieczną. W przedmiotowej sprawie Sąd nie znalazł przesłanek do uznania obecności obwinionej oraz jej obrońcy za konieczne, tym bardziej, że obwiniona sama nie wyrażała zainteresowania uczestnictwem w rozprawach i regularnie unikała stawienia przed Sądem, mimo trwających przeszło dwa lata prób wyznaczenia rozprawy.

Sprawa ASFF S - 2/07

ORZECZENIE

Okręgowy Sąd Aptekarski w Katowicach w składzie następującym ... po rozpoznaniu w dniu ... w Katowicach na rozprawie przy udziale Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej sprawy przeciwko farmaceutce... **obwinionej o to, że:**

w ... bez wymaganego zezwolenia podjęła działalność apteki ..., **tj. o naruszenie art. 99 ust. 1 i art. 127 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne** (Dz. U. Nr 126, poz. 1381 z późniejszymi zmianami)

orzeka:

1. Uznaje obwinioną winną zarzucanego jej czynu i skazuje na karę upomnienia;
2. Zwalnia z ponoszenia kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

W dniu ... do Okręgowego Sądu Aptekarskiego w Katowicach wpłynął wniosek Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o ukaranie mgr ..., obwinionej o to, że w ... bez wymaganego zezwolenia podjęła działalność apteki ..., czym naruszyła art. 99 ust. 1 i art. 127 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Okręgowy Sąd Aptekarski ustalił następujący stan faktyczny:

Mgr ... i ... posiadają zezwolenie z dnia nr ... na prowadzenie apteki W ... r. obwiniona oraz jej mąż podjęli działania mające na celu uruchomienie apteki w lokalu położonym w Pismem z dnia mgr ... wystąpiła z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na prowadzenie apteki W toku postępowania z wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie apteki, w dniu ..., pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Katowicach przeprowadzili lustrację wyżej wskazanego lokalu. W piśmie z dnia ... Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Katowicach dokonał oceny przedstawionego przez

strony lokalu przy ulicy Organ ten stwierdził, że lokal ten nie spełnia wymogów, określonych w obowiązujących przepisach, w związku z czym wydał negatywną opinię o jego przydatności na aptekę.

Dowód: zawiadomienie Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z dnia ...

W dniu ... mgr ... uzupełniła wniosek o niektóre brakujące dokumenty, jednak do dnia ... zezwolenie na prowadzenie apteki nie zostało udzielone. W dniu ... pracownik Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Katowicach stwierdził, że w lokalu położonym w ... działa apteka ... W trakcie czynności sprawdzających uzyskano wydruk z kasy fiskalnej nr ... za zakupiony produkt leczniczy Smecta. Powyższy wydruk wskazywał adres niezgodny z faktycznym miejscem wykonywania działalności. Tego samego dnia Śląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Katowicach wezwał telefonicznie mgr ... do natychmiastowego stawienia się w Wojewódzkim Inspektoracie Farmaceutycznym w Katowicach. Mgr ... potwierdziła, że od kilku dni prowadzi działalność w nowym miejscu bez zezwolenia. Podjęcie działalności gospodarczej, polegającej na prowadzeniu apteki ogólnodostępnej bez wymaganego zezwolenia spowodowało wydanie przez Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach decyzji o jej unieruchomieniu. Organ I instancji, ze względu na konieczność ochrony zdrowia i życia ludzkiego, nadał powyższej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Dowód: decyzja Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach z dnia ...

Jednocześnie, w trakcie postępowania wyjaśniającego ustalono, że od początku ... akwizytorzy hurtowni farmaceutycznych ... dostarczali leki pod nowy adres do działającej apteki. Natomiast w dniu ... pracownicy firmy informatycznej ... wykonali w nowej aptece usługę dostarczenia nowej drukarki fiskalnej oraz jej fiskalizacji.

Dowód: kserokopia pisma Przedsiębiorstwa Informatycznego ...

Pismem z dnia ... obwiniona mgr ... wniosła o wydanie orzeczenia skazującego i wymierzenie jej kary upomnienia. W uzasadnieniu swojego wniosku obwiniona przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu w postaci podjęcia działalności apteki dodając, iż okoliczności po-

pełnionego przez nią występku nie budzą wątpliwości. Obwiniona wskazała, że posiadała pozwolenie na prowadzenie apteki ogólnodostępnej pod odrębnym adresem i prowadziła ją bez zarzutu kilka lat. Obwiniona mgr ... stwierdziła, iż celem jej działania nie było przekroczenia prawa, jednak zewnętrzne okoliczności spowodowały popełnienie przedmiotowego przewinienia. Obwiniona podkreśliła na zakończenie swojego wniosku, iż żałuje swojego czynu.

Obwiniona mgr ... na rozprawie w dniu ... oświadczyła, że podtrzymuje swój wniosek o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności. Obwiniona dodała, iż ma świadomość popełnienia przewinienia zawodowego, ale poniosła już tego konsekwencje.

Okręgowy Sąd Aptekarski zważył, co następuje:

Stosownie do art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, apteka ogólnodostępna może być prowadzona tylko na podstawie uzyskanego zezwolenia na prowadzenie apteki. W myśl art. 99 ust. 2 ww. ustawy, udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana, cofnięcie lub stwierdzenie wygaśnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki należy do wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego.

Mgr ... posiadała zezwolenie na prowadzenie apteki, jednak dotyczyło ono apteki położonej w lokalu przy ulicy Zezwolenie to nie uprawniało obwinionej do otwarcia nowego lokalu apteki, nawet położonego w bezpośrednim sąsiedztwie już funkcjonującej apteki. Jak słusznie zauważył Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, zezwolenie nie jest aktem ogólnym, uprawniającym do prowadzenia działalności aptecznej bez względu na miejsce, lecz klasycznym aktem osobowo-rzeczowym. Zezwolenie na prowadzenie apteki jest nierozdzielnie związane z miejscem, w którym prowadzona ma być apteka, w niniejszej sprawie dotyczyło ono wyłącznie lokalu przy ulicy Przeniesienie apteki do nowego lokalu nie stanowiło zatem jedynie zmiany adresu, lecz wiązało się z koniecznością uzyskania nowego zezwolenia w trybie określonym przepisami prawa farmaceutycznego. Obwiniona mgr ... miała tego pełną świadomość, ponieważ pismem z dnia ... wystąpiła do odpowiedniego organu o udzielenie zezwolenia na prowadzenie apteki przy ulicy

Pomimo braku pozytywnej decyzji Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach, obwiniona „uruchomiła” nową aptekę w ..., co zostało potwierdzone przez pracownika inspektoratu, a także firmę informatyczną, która obsługiwała aptekę. Mgr ... przyznała się do podjęcia działalności aptecznej bez wymaganego zezwolenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym uznać należy, że swoim zachowaniem mgr ... naruszyła powołany wyżej art. 99 ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne, a także art. 127 w.w. ustawy. Zgodnie z przytoczonym przepisem, kto bez wymaganego zezwolenia podejmuje działalność w zakresie prowadzenia: 1) hurtowni farmaceutycznej lub 2) apteki ogólnodostępnej, lub 3) punktu aptecznego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2. Zdaniem Sądu stopień szkodliwości społecznej czynu obwinionej nie jest wystarczający dla przypisania jej popełnienia przestępstwa, jednak z całą pewnością pozwala na skazanie ją za przewinienie zawodowe.

Uznając obwinioną mgr ... za winną zarzucanego jej przewinienia zawodowego, Okręgowy Sąd Aptekarski wymierzył jej karę upomnienia. W ocenie Sądu kara ta jest adekwatna do wagi popełnionego czynu, a jednocześnie spełni należycie swoją rolę w zakresie prewencji indywidualnej.

Do okoliczności łagodzących Sąd zaliczył w pierwszym rzędzie stosunkowo niewielką szkodliwość społeczną czynu obwinionej. Zupełnie inaczej należałoby ocenić sytuację, w której działalność apteczną podejmowałaby osoba nie mająca żadnego przygotowania do zawodu farmaceuty i wyjęta spod jakiegokolwiek kontroli. Sytuacja taka nie miała jednak miejsca w przedmiotowej sprawie – obwiniona uchylała jedynie wymogom formalnym w zakresie uzyskania zezwolenia. Na uwagę zasługuje postawa obwinionej, która przyznała się do postawionego jej zarzutu i wyraziła szczerą skruchę. Wskazać również należy, że mgr ... cieszyła się bardzo dobrą opinią w lokalnym środowisku, co wynika z przedłożonych przez nią zaświadczeń różnych osób i podmiotów, w tym ...

O kosztach postępowania Okręgowy Sąd Aptekarski orzekł na podstawie § 55 oraz § 56 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2003 r. *w sprawie postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej farmaceutów.*

Sprawa ASFF S - 15/08

ORZECZENIE

Okręgowy Sąd Aptekarski w Katowicach w składzie następującym ... po rozpoznaniu w dniu ... w Katowicach na rozprawie przy udziale Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ... sprawy przeciwko farmaceucie: ... **obwinionej o to, że:**

uporczywie uchylała się od płacenia składek członkowskich w okresie od ... do ..., co stanowi naruszenie art. 23 ust. 1 oraz art. 23a i art. 24 Kodeksu Etyki Aptekarza RP

orzeka:

1. uznaje obwinioną mgr farm. ... za winną zarzucanych jej czynów to jest winną naruszenia art. 23 ust. 1 oraz art. 23a i art. 24 Kodeksu Etyki Aptekarza RP i za to z mocy art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. *o izbach aptekarskich* wymierza jej karę upomnienia,

2. obciąża obwinioną kosztami postępowania w sprawie, w kwocie 96,08 złotych.

UZASADNIENIE

W dniu ... do Okręgowego Sądu Aptekarskiego w Katowicach wpłynął wniosek Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o ukaranie mgr farm. ..., obwinionej o to, że uporczywie uchylała się od płacenia składek członkowskich w okresie od ... do ..., co stanowi naruszenie art. 23 ust. 1 oraz art. 23a i art. 24 Kodeksu Etyki Aptekarza RP.

W toku postępowania Okręgowy Sąd Aptekarski ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu ... Śląska Izba Aptekarska wystawiła administracyjny tytuł wykonawczy nr 11/2008 przeciwko mgr farm. ..., na podstawie art. 66 ustawy z dnia 19 kwietnia 2001 roku o izbach aptekarskich oraz w wykonaniu uchwały Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej nr U-RSIA-018-V-2008 z dnia 4 marca 2008 roku. Tytuł wykonawczy opiewał na łącz-

na kwotę ... złotych i obejmował również koszty upomnienia. W tej sytuacji Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Śląskiej Izby Aptekarskiej w Katowicach wszczął postępowanie wyjaśniające i przedstawił zarzuty mgr farm. W toku postępowania Rzecznik dwukrotnie wzywał mgr farm. ... celem wysłuchania wyjaśnień, wyznaczając posiedzenia na dzień ... oraz na dzień Doręczył jej także na piśmie postanowienie o przedstawieniu zarzutów. Mgr farm. ... nie stawiała się na żadne z wezwań.

Dowód: tytuł wykonawczy k. 5 akt, dowody doręczenia wezwań w aktach D 21/08, postanowienie o przedstawieniu zarzutów k. 11-12 akt

Postanowieniem z dnia ... Rzecznik zamknął postępowanie wyjaśniające oraz doręczył je mgr farm.

Dowód: postanowienie o zamknięciu wraz z dowodem doręczenia - k. 13-14.

Kierując wniosek o ukaranie Rzecznik kierował się faktem, że poczynszy od ...

mgr farm. ... zaniechała opłacania należnych składek członkowskich. We wniosku z dnia ... Rzecznik podkreślił, że uporczywe uchylanie się od płacenia składek członkowskich jest zaprzeczeniem obowiązku solidarnego wspierania działalności samorządu.

Jest także zaprzeczeniem zasady lojalności, koleżeństwa i solidarności, o której mowa w art. 24 Kodeksu Etyki Aptekarza RP. Uchylanie się od płacenia

składek członkowskich jest wyraźnym lekceważeniem uchwał organów samorządu zawodowego ustalającej wysokość należnej składki członkowskiej, a tym samym osoba uchylająca się od płacenia składek narusza art. 23a Kodeksu Etyki Aptekarza RP, zgodnie z którym Aptekarz jest obowiązany do przestrzegania uchwał podjętych przez uprawnione organy samorządu aptekarskiego.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dowodów zgromadzonych w postępowaniu wyjaśniającym i przeprowadzonych w sprawie przed Sądem.

W toku postępowania przed Okręgowym Sądem Aptekarskim Obwiniona również nie stawiała się, pomimo iż była zawiadomiona. Nie przedstawiła także żadnego swojego stanowiska na piśmie.

Okręgowy Sąd Aptekarski w Katowicach uznał mgr farm. ... za winną zarzucanego jej czynu, czyli uchylania się od płacenia składek członkowskich w okresie od ... do

Nie budzi wątpliwości, że we wskazanym w tytule wykonawczym okresie mgr farm. ... uporczywie uchylała się od płacenia składek członkowskich.

Sąd podkreśla, że uchwałą z dnia 4 marca 2008 roku nr U-RSIA-018-V-2008 Rada Śląskiej Izby Aptekarskiej uchwaliła, aby w stosunku do osób, które nie zareagowały na wezwania do opłacania zaległych składek członkowskich wystąpić o ściągnięcie składek w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji. Ponadto Rada postanowiła informować Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o osobach, które zalegają z zapłatą składek za okres dłuższy niż rok.

Sądowi wiadomo z urzędu, że czynności polegające na wystawieniu tytułu wykonawczego poprzedzane są w Śląskiej Izbie Aptekarskiej w każdym przypadku licznymi telefonami, pismami ponaglającymi, prośbami o regulowanie zaległych składek ratalnie. Wystawienie tytułu wykonawczego przeciwko członkowi Śląskiej Izby Aptekarskiej jest ostatecznością.

W ocenie Sądu zaleganie z płaceniem składek członkowskich przez okres dłuższy niż rok jest rażącym naruszeniem obowiązków członka samorządu aptekarskiego. Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 roku o izbach aptekarskich, wpisowi na listę

członków okręgowej izby aptekarskiej podlegają wszystkie osoby wykonujące zawód farmaceuty na terenie danej izby. Przynależność do samorządu jest obowiązkowa dla osób wykonujących zawód farmaceuty. Samorząd aptekarski wypełnia szereg swoich obowiązków w stosunku do swoich członków, w szczególności prowadzi rejestr farmaceutów, prowadzi szeroką działalność informacyjną, organizuje szkolenia. Jest oczywiste, że wszystkie te działania wymagają środków. Ponieważ finansowanie samorządu oparte jest przede wszystkim na składkach członkowskich, obowiązek systematycznego płacenia składek obciąża wszystkich członków danej Izby.

Zgodnie z art. 23a *Kodeksu Etyki Aptekarza RP*, jest obowiązany do przestrzegania uchwał podjętych przez uprawnione organy samorządu aptekarskiego. Dotyczy to także uchwał w sprawie określenia wysokości składek członkowskich, a więc uchwały Okręgowego Zjazdu Delegatów Nr 5/2000 VIII Okręgowego Zjazdu Aptekarzy z dnia 17 listopada 2000 w sprawie ustalenia wysokości składek członkowskich oraz Uchwały Nr 7/2002 X Okręgowego Zjazdu Aptekarzy w sprawie ustalenia wysokości składek członkowskich z dnia 22 listopada 2002 roku, a także obowiązującej od 1 stycznia 2006 roku uchwały Nr 26-IV-2005 Okręgowej Rady Aptekarskiej w Katowicach z dnia 8 listopada 2005 roku w sprawie ustalenia wysokości składek członkowskich w Okręgowej Izbie Aptekarskiej w Katowicach.

W ocenie Sądu słuszne jest stanowisko Rzecznika, że uporczywe uchylanie się od płacenia składek jest działaniem godzącym w interesy samorządu aptekarskiego, a także jest działaniem naruszającym interesy tych członków samorządu, którzy składki płacą, często także znajdując się w trudnej sytuacji ekonomicznej. Tym samym osoba uporczywie uchylająca się od płacenia składek narusza zasadę lojalności, koleżeństwa i solidarności, o której mowa w art. 24 *Kodeksu Etyki Aptekarza RP*.

Obwiniona, będąc zezwoleniobiorcą i jednocześnie kierownikiem ..., powinna była zawczasu starać się wygospodarować środki na bieżące opłacanie składek lub na spłatę zaległej składki w ratach.

Mając na uwadze powyższe Okręgowy Sąd Aptekarski uznał obwinioną mgr farm. ... za winną popełnienia zarzucanego jej przewinienia zawodowego i za to z mocy art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. *o izbach aptekarskich* wymierzył jej karę upomnienia. Kara ta w ocenie Sądu odzwierciedla długotrwałość zalegania z opłacaniem składek, okoliczność że Obwiniona nie była wcześniej karana, ale jednocześnie uwzględnia postawę Obwinionej w toku postępowania wyrażającą się w lekceważeniu wezwań i niestawieniu się na posiedzenie Sądu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art. 56 § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej farmaceutów (Dz. U. Nr 65, poz. 612) obciążając nimi obwinioną. Na koszty łączne koszty postępowania złożyły się wydatki na wysyłkę korespondencji w postępowaniu wyjaśniającym oraz sądowym, koszt dojazdu Rzecznika oraz członków składu orzekającego Sądu.

Pouczenie:

Obwinionemu, jego obrońcy oraz Okręgowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej przysługuje prawo złożenia odwołania od niniejszego orzeczenia do Naczelnego Sądu Aptekarskiego. Odwołanie można wnieść w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Okręgowego Sądu Aptekarskiego w Katowicach, składając je wraz z dwoma odpisami.

Ubezpieczenia majątkowe apteki

Jolanta i Sebastian Sienkiewicz

KONZEPTION
FINanse UBEZPIECZENIA

Mając ogromne doświadczenie w kontaktach z Państwem odnośnie zawierania umów ubezpieczenia majątku apteki, chciałbym zwrócić szczególną uwagę na sprawy techniczne, które mają ogromny wpływ na wypłatę odszkodowania.

Kiedy zawierają Państwo ubezpieczenie, z reguły pierwszym i najważniejszym czynnikiem jest koszt ubezpieczenia. Czasem słyszymy, że ubezpieczenie jest dobre i nie warto w nim zmienić - do czasu pierwszej szkody.

Najczęściej zgłaszają się do nas Właściciele Aptek, które doznały szkody i nie bardzo mogą liczyć na jakiekolwiek odszkodowanie, ponieważ w umowie nie zostały dopełnione warunki techniczne, a przynajmniej nikt przy zawieraniu umowy o nich nie wspomniał.

Jeżeli Apteka nie spełnia zapisów ogólnych warunków ubezpieczenia Towarzystwo albo odmówi wypłaty odszkodowania, albo potrąci jego znaczną część.

Chcąc Państwa ustrzec przed negatywnymi skutkami ewentualnych zdarzeń chciałbym w skrócie nakreślić podstawowe zasady ubezpieczeń majątkowych.

Ubezpieczenia majątkowe apteki

Aby liczyć na odszkodowanie w pełnej wysokości powinno się :

1. Ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń losowych

Spełniać wymogi ochrony p. poż. w tym dokonywać okresowych przeglądów gaśnic

Ubezpieczyć mienie (stan magazynowy leków, elektronikę, wyposażenie) w pełnej wysokości w przeciwnym bądź razie towarzystwo zastosuje tzw. niedoubezpieczenie czyli pomniejszenie odszkodowania w takim stosunku w jakim pozostawała suma ubezpieczenia do wartości rzeczywistej mienia np:

X - Rzeczywisty stan magazynowy leków **100.000 zł**

Y - Wartość przyjęta do ubezpieczenia **50.000 zł**

Z - Należne odszkodowanie

$$Z = Y / X$$

Najbezpieczniej dla klienta jest jak $Y / X = 1$

- Zwrócić uwagę na fakt czy apteka nie mieści się w budynku podwyższonego zagrożenia ogniowego (palne ściany, stropy, schody, pokrycie dachowe) i ewentualnie zastosować wyższą składkę z tego tytułu
- Pamiętać o klauzuli reprezentantów, która zagwarantuje odpowiedzialność ubezpieczyciela w razie nieumyślnego spowodowania np. pożaru przez pracownika apteki,
- Przechowywać gotówkę w urządzeniach do tego przeznaczonych (kasetki, kasy fiskalne itp.)
- Dbać o stan techniczny budynku, w tym urządzeń wod-kan-co (szczególnie w sytuacji gdy właściciel budynku i apteki to ta sama osoba)

- Nie przechowywać elektroniki i leków bezpośrednio na podłodze (min 10 cm nad nią)
- Pamiętać o sporządzaniu kopii zapasowej komputerowej bazy danych (dokumentacja sprzedaży) przynajmniej raz na tydzień oraz przechowywanie jej w pomieszczeniu o odrębnej strefie pożarowej (najlepiej poza apteką).

2. Ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku

- W razie włamania niezwłocznie powiadomić o tym fakcie policję.
- Pamiętać o tym, że trzeba spełnić wymogi podstawowe zabezpieczeń przeciwkradzieżowych a mianowicie: kraty, rolety antywłamaniowe (w większości przypadków są zamontowane zwykle) szyby min. klasy P3 w oknach na parterze, drzwi wejściowe z 2 zamkami wielozastawkowymi. Brak któregośkolwiek z w/w elementów może zostać zrekompensowany przez alarm lub monitoring w aptece. Powinno to być jednak wyraźnie zaznaczone przez doradcę na wniosku.
- Nie dopuścić do sytuacji gdy jeden ze złodziei odciąga pracownika od kasy, a drugi przekładając rękę opróżnia kasetkę z pieniędzy. Wtedy szanse na odszkodowanie są nikłe. Należy pamiętać, iż aby odszkodowanie było wypłacone musi nastąpić rabunek - zastosowanie przemocy fizycznej bądź nawet słownej albo kradzież z włamaniem, gdzie będą ślady użycia narzędzi, bez których kradzież byłaby niemożliwa.

- Pamiętać o limitach ilości gotówki przechowywanej w kasach fiskalnych.
- Dokonywać systematycznej konserwacji instalacji alarmowej - przegląd centrali i czujek.

3. Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego

- Ubezpieczamy tylko i wyłącznie wg. wartości odtworzeniowej - należy zwrócić uwagę, jak dany Ubezpieczyciel definiuje ubezpieczenie sprzętu elektronicznego wg. polisy „ALL RISK” - różne są przedziały wieku sprzętu.
- Sprzęt elektroniczny może obejmować również mienie elektroniczne poza komputerami i zakres ubezpieczenia dla tego mienia będzie również bardzo szeroki.
- Nie przechowywać elektroniki i leków bezpośrednio na podłodze (min 10 cm nad nią)

Opisane porady na pewno nie wyczerpują całego tematu. Każda apteka i warunki prowadzonej działalności są inne. Ubezpieczając mienie należy zwrócić szczególną uwagę właśnie na stronę techniczną. Spełnienie wymogów ogólnych warunków będzie miało ogromny wpływ na wypłatę odszkodowania.

W razie jakichkolwiek pytań proszę o kontakt e-mailowy: sebastian.adviser@pi.pl

lub

telefoniczny: 0 502 678 344

*Jolanta i Sebastian Sienkiewicz
Adviser - Ubezpieczenia & Finanse*

